

Суладзе Н.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО

В умовах модернізації вищої професійної освіти перед технічними вишами стоїть важливе завдання — підготувати фахівців, здатних до саморозвитку, самоосвіти та інноваційної діяльності. Таким чином, самостійна робота студентів (СРС) стає однією з основних форм освітнього процесу [2]. Ефективне володіння іноземною мовою як засобом, що забезпечує потреби соціально-культурної діяльності, передбачає, насамперед, уміння самостійно працювати над вивченням мови, підтримувати та поповнювати свої знання та вміння, розвивати свою комунікативну та інформаційну культуру. Мета самостійної роботи студентів у процесі навчання іноземної мови у технічному виші має бути вдосконалення основних мовних та мовленнєвих навичок, сформованих на аудиторних заняттях, а також уміння працювати з довідковою, загальнонауковою та науково-технічною літературою. Також СРС сприяє розширенню кругозору студентів, підвищенню рівня їхньої загальної культури, придбанню лінгвокраїнознавчих знань, освоєння сучасних інформаційних технологій для подальшої самоосвіти, розвитку творчого потенціалу та оволодіння методами наукового пошуку. Самостійній роботі студентів відводиться досить велика кількість навчальних годин, що знаходить відображення у загальному обсязі навчального часу, що відводиться на вивчення дисципліни «Іноземна мова» у технічному виші. І цей навчальний час необхідно використати ефективно. Велике значення має правильна та чітка організація самостійної діяльності студентів під час навчання іноземної мови.

Організуючи СРС, викладач зазвичай стикається з наступними проблемами: різний рівень підготовленості студентів з іноземної мови, різний рівень мотивації до вивчення предмета, різний рівень сформованості навчальних умінь та навичок. Вирішити проблеми можна шляхом індивідуалізації роботи студентів. Індивідуалізація навчання дозволяє організувати навчальний процес з урахуванням індивідуальних особливостей студентів, їх освітніх потреб. Кожен працює у своєму темпі, використовує джерела інформації залежно від своїх потреб та можливостей. Правильно організована самостійна діяльність студентів сприяє формуванню у них міцних навчальних умінь та розвиває потребу у постійній самоосвіті. У процесі викладання іноземної мови у технічному ЗВО можуть бути використані різноманітні форми організації самостійної роботи: домашнє читання, домашня контрольна робота, складання глосарію професійних термінів, написання доповідей та рефератів, проведення рольових та ділових ігор, розробка мультимедійних презентацій, підготовка проектних робіт та участь у телекомунікаційних проектах тощо.

Однією з форм організації СРС є домашня контрольна робота, яка виконується письмово й тим самим сприяє вдосконаленню навичок писемного мовлення. Для успішного виконання контрольної роботи студенти повинні самостійно вивчити певні граматичні теми та виконати відповідні лексико-граматичні завдання. Робота з текстами для домашнього читання та виконання домашньої контрольної роботи припускають вміння самостійно працювати з довідковою літературою: словниками

різних типів, лексичними, граматичними, країнознавчими та іншими довідниками тощо. Для вдосконалення навичок роботи з довідковою літературою студентам можуть бути запропоновані завдання різного виду: скласти міні-словник до прочитаного тексту; підібрати з прочитаних текстів речення або словосполучення, що ілюструють різні значення та поєднання даного слова; скласти «родове гніздо» для цього слова; знайти за словником синоніми, антоніми або визначення запропонованих словоформ; знайти переклад спеціальних термінів тощо.

Для виконання завдань у рамках СРС студенти активно користуються Інтернет-ресурсами. Це може бути пошукова робота, пов'язана зі збором інформації, навчальна робота на різних освітніх сайтах, використання он-лайн словників тощо, навчати студентів роботі з автентичними джерелами, а також ефективно розподіляти час, передбачений програмою для самостійної позааудиторної роботи. Широкі можливості організації та контролю СРС надає система дистанційного навчання Moodle. Ця система дозволяє забезпечити багатоваріантність презентації іншомовної інформації, інтерактивність навчання, повторення досліджуваного матеріалу, самоконтроль навчальних дій. У системі Moodle можна контролювати знання студентів за допомогою письмових контрольних робіт, есе, он-лайн опитувань, тестів. Важливою перевагою Moodle є можливість студентів працювати в індивідуальному режимі. Інша можливість організації СРС - використання Інтернет-тренажерів. Робота з «Інтернет-тренажерами» дозволяє студентам самостійно підготуватися до контрольного тестування, швидко отримувати необхідні теоретичні відомості, практичні приклади та роз'яснення до кожного тестового завдання.

Література:

1. Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие / под ред. М. В. Булановой-Топорковой. — Ростов н/Д: Феникс, 2002. — 544 с.
2. Фролова В. П. Самостоятельная работа как средство оптимизации процесса обучения иностранному языку студентов технического вуза / В. П. Фролова, Л. В. Кожанова // Актуальные проблемы языковой подготовки в условиях модернизации высшего профессионального образования: материалы Международной научно-практической конференции [Текст] / Воронеж. гос. ун-т инж. технол. — Воронеж: ВГУИТ, 2011. — С. 199—205.

Роботу виконано під керівництвом асистента кафедри іншомовної підготовки, європейської інтеграції та міжнародного співробітництва Подорожної А.О.